



ELSÄKERHETSVERKET

TRYGG OCH STÖRNINGSFRI EL

Vilka regelverk styr arbetet i Telestörningsnämnden?

Anders Richert
avdelningschef Anläggningar
Teknisk Direktör

Nytt regelverk ikraft 1 juli 2017

- Egen lag för elsäkerhet (SFS 2016:732)
- Ny förordning för elsäkerhet (SFS 2017:218)
- Nya föreskrifter för att reglera elinstallationsarbete och elinstallationsföretag (ELSÄK-FS 2017:2, 2017:3)

- Starkströmsförordning (2009:22) liksom Einstallatörsförordningen (1990:806) har upphävts (och finns inkluderade i nya reglerna).
- Innehållsmässigt små förändringar förutom nya delarna om elinstallationsföretaget som tar över stora delar av det ansvar som förr låg på behörig elinstallatör.

Elsäkerhetslag 2016:732

1 § Denna lag syftar till att främja hög elsäkerhet och minska risker för att el orsakar personskada eller sakskada.

Särskilda bestämmelser om elektromagnetisk kompatibilitet finns i lagen (1992:1512) om elektromagnetisk kompatibilitet.

Ordförklaringar

2 § Med elektrisk anläggning avses i denna lag en anläggning för produktion, överföring eller användning av el med de särskilda föremål som finns i anläggningen och som behövs för driften av den.

...

Elsäkerhetslag 2016:732

3 § I denna lag avses med

starkströmsanläggning: en elektrisk anläggning för sådan spänning, strömstyrka eller frekvens som kan vara farlig för människor eller egendom,

...

Skyldigheter i fråga om elektriska anläggningar

6 § Den som innehar en starkströmsanläggning ska se till att

1. det fortlöpande kontrolleras att anläggningen ger betryggande säkerhet mot personskada och sakskada, och

...

Kungörelse (1958:558) om elektrisk svagströmslednings anordnande i förhållande till starkströmsledning

1 § Med elektrisk **svagströmsledning** förstås ledning för telekommunikation (telefon, telegraf eller radio) eller för signalering, manövrering, mätning eller annat liknande ändamål, i vilken den elektriska strömmen inte har sådan spänning, strömstyrka eller frekvens som kan vara farlig för person, husdjur eller egendom.

Med elektrisk **starkströmsledning** förstås ledning, i vilken den elektriska strömmen har sådan spänning, strömstyrka eller frekvens som kan vara farlig för person, husdjur eller egendom.

...
Det ankommer på **Elsäkerhetsverket** att med tillämpning av föreskrifterna i [första](#) och [andra styckena](#) avgöra om elektrisk ledning är att hänföra till svagströms- eller starkströmsledning. [Förordning (1994:301)].

Elsäkerhetslag 2016:732

7 § Om en tillkommen elektrisk anläggning kan vålla personskada eller sakskada eller driftstörning genom inverkan på en annan redan befintlig elektrisk anläggning, ska innehavaren av den förstnämnda anläggningen vidta de åtgärder som behövs vid den anläggningen för att förebygga sådan skada eller störning.

Elsäkerhetslag 2016:732

9 § Om det på en elektrisk ledning eller en skyddsanordning som hör till den ledningen ska utföras arbete som är farligt på grund av närhet till en luftledning för starkström och innehavaren av den förstnämnda ledningen begär det, ska innehavaren av starkströmsledningen ta den ur drift så länge som det är nödvändigt för arbetet.

10 § Den som begär ett driftavbrott enligt 9 § ska ersätta den kostnad och skada som avbrottet medför för innehavaren av starkströmsledningen.

Elsäkerhetslag 2016:732

14 § Om nödvändigt skydd enligt 7, 8 eller 11 § kan uppnås med bättre verkan eller till lägre kostnad genom någon åtgärd vid en annan anläggning ska innehavaren av den anläggningen utföra åtgärden.

Den som utfört åtgärden har rätt att få ersättning för de utgifter som varit nödvändiga av den som enligt 7, 8 eller 11 § är skyldig att vidta åtgärder. Om åtgärden inneburit en fördel för anläggningen i form av minskning av utgifterna för dess underhåll och drift eller annan stadigvarande förbättring av driften, ska ersättningen minskas i motsvarande mån.

Elsäkerhetslag 2016:732

28 § Om en personskada eller sakskada orsakas av el från en starkströmsanläggning, ska innehavaren av den starkströmsanläggning som elen senast kommit från ersätta skadan. Skadeståndsansvaret gäller även om det inte följer av allmänna skadeståndsbestämmelser.

Första stycket gäller inte...

1. ... liten produktion ... märkeffekt om högst 50 kilovoltampere,
2. ... användning av el ... högst 250 volt ...
3. ...
4. ...

Anmälan samt ansökan om drifttillstånd

- Regleras övergripande i ”svagströmskungörelsen” (1958:558) och Elsäkerhetsförordningen (2017:218)
- Vad som ska ingå i ansökan regleras i ELSÄK-FS 2011:3

Kungörelse (1958:558) om elektrisk svagströmslednings anordnande i förhållande till starkströmsledning

3 § Den, som ämnar framdraga svagströmsledning, skall i följande fall **anmäla det hos innehavare av redan befintlig starkströmsledning, som nedan angives, för samråd om lämpliga skyddsåtgärder:**

- a) då svagströmsledningen skall förläggas i luften så att den korsar luftledning för starkström ...
- b) då svagströmsledningen skall förläggas i jorden så att den korsar friledning för starkström med spänning av minst fyrtiotusen volt; samt
- c) då svagströmsledningens innehavare i annat fall än i a) eller b) avses har skälig anledning räkna med att hans ledning kan komma att utsättas för farlig ...
jordslutningsström med större styrka än femhundra ampere, eller ...influens från ledning för starkström med högre spänning än etthundratusen volt.

Elsäkerhetsförordning 2017:218

Anmälningar i fråga om elektriska anläggningar

3 § Den som avser att bygga en starkströmsanläggning för en spänning av högst 1 000 volt mellan fasledare ska anmäla detta till innehavaren av en sådan redan befintlig starkströmsanläggning som avses i 11 § elsäkerhetslagen (2016:732), om det inte är uppenbart att det saknas ett sådant påverkanssamband som avses i den paragrafen.

4 § Den som avser att ta en kontaktledning för järnvägs-, spårvägs-, tunnelbane- eller trådbussdrift i bruk ska anmäla detta till Elsäkerhetsverket.

Elsäkerhetsförordning 2017:218

Drifttillstånd för elektriska anläggningar

7 § Om en högspänningsledning ingår i en direktjordad anläggning där det vid enfasigt fel kan uppkomma jordslutningsström med större styrka än 500 ampere, får ledningen inte tas i bruk innan Elsäkerhetsverket gett tillstånd till det (drifttillstånd).

Tillstånd behövs dock inte om högspänningsledningen är en kontaktledning för järnvägsdrift.

Vid tillämpningen av första stycket ska högspänning avse nominell spänning över 1 000 volt växelspanning eller över 1 500 volt likspänning.

8 § Ett drifttillstånd enligt 7 §

1. får ges endast om anläggningen ger betryggande säkerhet mot person- eller sakskada, och
2. får begränsas till att gälla för viss tid.

ELSÄK-FS 2011:3, föreskrifter om ansökan om drifttillstånd

4§ En ansökan ska göras i form av ett elektroniskt dokument som finns på Elsäkerhetsverkets webbplats.

En fullständig ansökan ska innehålla följande uppgifter.

1. Innehavarens kontaktuppgifter.
2. Högspänningsledningens placering.
3. Jordningsredogörelse.
4. Redogörelse avseende mätningar eller beräkningar av markpotentialer och beröringsspänningar samt inducerade spänningar i närliggande ledningar, till exempel fjärrvärme- eller gasledningar.
5. Intyg från innehavare av närbelägna svagströmsanläggningar om att skyddsåtgärder vidtagits.

ELSÄK-FS 2011:3, Författningskommentar till 4§:

Av bestämmelsen framgår vilka uppgifter som ska ges in till myndigheten. ... För att uppfylla kravet i 5 kap. 8 § i verkets föreskrifter ELSÄK-FS 2008:1 om utförande av elektriska starkströmsanläggningar krävs att sökanden kan visa hur nödvändiga skyddskrav har uppfyllts. Genom att ge in de handlingar som finns uppräknade kan verket bedöma om skyddskraven är uppfyllda. Intyget från innehavare av närbelägna svagströmsanläggningar visar att de bedömt att den nya ledningen inte kommer att påverka deras svagströmsanläggningar eller att nödvändiga åtgärder vidtagits.

ELSÄK-FS 2011:3, föreskrifter om ansökan om drifttillstånd

5§ Nytt drifttillstånd ska sökas om en högspänningsledning flyttas eller ändras i fråga om utförande eller drift och risken för skada eller störning därmed ökar.

Kommentar till 5 §

Av bestämmelsen framgår vid vilka tillfällen som ett nytt drifttillstånd måste sökas. *Kravet härleds från 9 kap. 5 § ellagen.* För tillfällen då åtgärder i en befintlig anläggning utförs som inte leder till att risken för skada eller störning ökar ska inget nytt drifttillstånd sökas.

- Numera: Elsäkerhetslagen ger bemyndigande att kräva nytt även vid ändring (47§).

Kontaktinformation



- Telefon: (Växel) 010-168 05 00
- E-post: registrator@elsakerhetsverket.se
- Frågor & svar på webben – ställ din fråga här:
<http://www.elsakerhetsverket.se/Fragor-och-svar/>

